

Raadsvoorstel

Agendapunt	Vertrouwelijkheid	Datum vastgesteld	Registratienummer
4.1	Openbaar	30 september 2025	3530966

Onderwerp

Programmabegroting 2026-2029.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De programmabegroting 2026 vast te stellen en daarmee:
 - a. De totale baten en lasten per programma voor 2026 te autoriseren;
 - b. De toevoegingen en onttrekking aan de reserves voor 2026 vast te stellen;
 - c. Een nieuwe reserve in te stellen met de naam 'dekkingsreserve kapitaallasten zwembad';
 - d. Kennis te nemen van de meerjarenbegroting 2027-2029;
 - e. De investeringskredieten voor de jaarschijf 2026 te autoriseren met inachtneming van de planning;
 - f. Kennis te nemen van het investeringsprogramma 2027-2029.

Inleiding en context

Bijgaand ontvangt u de ontwerp programmabegroting 2026 en de ontwerp meerjarenbegroting voor de jaren 2027-2029. De laatste begroting in deze bestuursperiode. De begroting maakt concreet wat in de perspectiefnota 2026-2029 is besloten. In deze programmabegroting staan de plannen die de gemeente de komende jaren heeft, wat die plannen kosten en welke inkomsten de gemeente verwacht.

Beoogd effect

Met deze begroting kan een integrale afweging worden gemaakt tussen de gewenste beleidsdoelen en de daarvoor beschikbare financiële middelen. De basis van deze afweging is gelegd in de perspectiefnota 2026-2029.

De gemeenteraad stelt jaarlijks de begroting voor het komende jaar vast. Met de vaststelling door de gemeenteraad wordt aan het college toestemming gegeven om geld uit te geven aan de afgesproken activiteiten.

Toelichting en argumenten

1.1 De begroting werkt de keuzes bij de perspectiefnota 2026-2029 uit

De perspectiefnota 2026-2029 zet de lijnen uit om Meppel gereed te maken voor de toekomst. Zo krijgen onze voorzieningen de komende jaren een flinke impuls door een stevig pakket aan investeringen en maatregelen. Deze investeringen moeten ook leiden tot een betere balans tussen onze ambities en onze middelen. Toch blijft de uitdaging groot hoe we voldoende gekwalificeerd personeel kunnen werven en behouden om al onze taken uit te voeren.

In de toekomst blijven de opgaven voor gemeenten onverminderd groot. Met een demissionair kabinet staan we meer dan ooit in de schijnwerpers als het gaat om het aanpakken van urgente maatschappelijke vraagstukken. Ook kan de komende tijd goed worden doorgebouwd op de brede beleidsnota's en -visies die zijn opgesteld en vastgesteld. Denk aan de Omgevingsvisie, het programma Duurzaam, de visie op de Sociale Basis, de visie op Dienstverlening en het Strategisch Huisvestingsplan

Maatschappelijke Accommodaties. Daarnaast zijn verschillende omvangrijke projecten gestart, voorbereid en/of voortgezet die de komende jaren doorlopen. Kortom er ligt veel werk.

Nu we voor de korte termijn er financieel beter voorstaan, willen we ook investeren in preventie en kwaliteit zodat we op de langere termijn de noodzakelijke besparingen kunnen realiseren. Daarbij zijn we ons ervan bewust dat een ander kabinet nieuwe onzekerheden geeft die ongetwijfeld financiële impact en risico's voor gemeenten met zich meebrengen.

1.2 Autorisatie voor de eerste jaarschijf 2026

Autorisatie vindt plaats voor de jaarschijf 2026 inclusief de investeringskredieten en de mutaties op de reserves. Voor een goede afweging door uw raad neemt de raad ook kennis van de meerjarenbegroting 2027-2029 en het investeringsprogramma 2027-2029.

1.3 Inzet 'overschot' op de algemene reserves

In deze begroting is het voorstel uit de perspectiefnota om de financiële middelen binnen de vrij besteedbare reserve in te zetten voor vernieuwing van het zwembad, verwerkt. Dat doen we door het instellen van een nieuwe reserve onder de naam "dekkingsreserve kapitaallasten zwembad". De omvang van deze vrije middelen is overigens onvoldoende om daaruit de gehele investering in het zwembad op te vangen.

Kanttekeningen en alternatieven

1. De programmabegroting moet structureel en reëel sluitend zijn

Voor de eerste twee jaren in deze meerjarenbegroting voldoen we aan het structurele evenwicht. Het derde jaar (=2028) sluiten we af met een tekort. Met ingang van dat jaar krijgen we minder middelen vanuit het gemeentefonds dan de jaren ervoor. Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' hebben we vanaf 2028 besparingen ingeboekt die ertoe leiden dat we het laatste jaar van deze meerjarenbegroting (= 2029) met een financieel positief resultaat afsluiten.

2. Raming gemeentefonds op basis van meicirculaire 2025

Net als bij voorgaande begrotingen is in de financiële ramingen geen rekening gehouden met de ontwikkelingen van het gemeentefonds uit de septembercirculaire 2025. Onze toezichthouder geeft aan dat daarin een consistente lijn moet worden gevolgd. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2025 wordt u via een afzonderlijke memo geïnformeerd voor de behandeling van de begroting in de raad van 6 november aanstaande.

3. Pilot voor de doelen vastgestelde Omgevingsvisie

We zijn voortdurend bezig met verbetering van de leesbaarheid en informatiewaarde van onze P&C documenten. Zo willen we in de toekomst samen met u als raad een meer zichtbaar verband leggen tussen de beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, maatschappelijke effecten en de gekozen indicatoren. Dit is nodig om bijvoorbeeld een betere conclusie te kunnen trekken of de behaalde resultaten goed zijn of juist niet. In deze begroting hebben we een eerste stap gezet door de doelen

uit de vastgestelde Omgevingsvisie te vertalen in de programma's binnen het thema Leefomgeving, ruimte en economie.

Financiële middelen en effecten

Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te corrigeren met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn:

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2026	2027	2028	2029
Eindstand programmabegroting 2026-2029	-2.630	-1.121	1.180	-863
Bij: incidenteel saldo	<u>-1.121</u>	<u>200</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Structureel saldo van de begroting	-3.751	-921	1.180	-863

Uitgangspunt van onze toezichthouder is dat in ieder geval in het eerste jaar van de begroting (2026) sprake moet zijn van een structureel en reëel evenwicht. Dan komen we in aanmerking voor het normaal gebruikelijke toezicht. We voldoen daaraan met deze begroting.

Integrale afstemming

De ontwerp programmabegroting 2026 is tot stand gekomen in samenspraak met de directie en teammanagers.

Communicatie en participatie

Deze programmabegroting 2026-2029 komt op donderdag 2 oktober 2025 online te staan via de begrotingsapp <https://meppel.begrotingsapp.nl>. Dan wordt ook de pers geïnformeerd.

Uitvoering / vervolgproces

De programmabegroting zal na vaststelling door de raad ter goedkeuring worden aangeboden aan het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De wettelijke datum daarvoor is uiterlijk 15 november 2025.

Bijlagen

Ontwerp programmabegroting 2026 (digitaal).

Achterliggende stukken

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

A.J. Kastelein

A. Maathuis